

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

13 maart 2009

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van de dames Marleen Van den Eynde en Agnes Bruyninckx
en de heren Roland Van Goethem, Johan Deckmyn, Frank Creyelman en Jan Penris –
betreffende het uitwerken van maatregelen om thuiswerken en telewerken te bevorderen**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
uitgebracht door mevrouw Martine Fournier**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Eric Van Rompuy.

Vaste leden:

mevrouw Agnes Bruyninckx, de heren Frank Creyelman,
Johan Deckmyn, Jan Penris, Roland Van Goethem;

mevrouw Martine Fournier, de heren Jan Laurys, Koen Van
den Heuvel, Eric Van Rompuy;

de heer Louis Bril, mevrouw Annick De Ridder, de heer Hans
Schoofs;

mevrouw Anissa Tamsamani, de heren Joris Vandenbroucke,
Bart Van Malderen.

Plaatsvervangers:

de heer Thieu Boutsen, mevrouw Katleen Martens, de heer
Stefaan Sintobin, mevrouw Marleen Van den Eynde;

de heer Dirk de Kort, de dames Cindy Franssen, Kathleen
Helsen, de heer Frans Peeters;

de heren Patrick De Klerck, Jaak Gabriels, mevrouw Vera
Van der Borgh;

de heren Chokri Mahassine, Jan Roegiers, André Van
Nieuwerkerke.

Toegevoegde leden:

mevrouw Mieke Vogels;

de heer Geert Bourgeois.

Zie:

1851 (2008-2009)

– Nr. 1: Voorstel van resolutie

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie besprak dit voorstel van resolutie op haar vergadering van 5 maart 2009.

1. Toelichting door de indieners

Mevrouw *Marleen Van den Eynde* zegt dat op zaterdag 24 mei 2008 in het Vlaams Parlement een burgerconventie plaatsvond, georganiseerd door het Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek (viWTA - Samenleving en Technologie), een wetenschappelijke instelling van het Vlaams Parlement. Het thema waarover zo'n 220 deelnemers zich een hele dag bogen was 'Autoverkeer en fijn stof smog'. Uit een enquête van de deelnemers bleek dat 73,4 percent vond dat het telewerk een maatregel is die gestimuleerd moet worden, zowel in het kader van een kleiner aantal verplaatsingen als in het kader van het fileprobleem.

Het begrip 'telewerken' is een synoniem voor afstandswerken. Het is het flexibiliseren van werk naar plaats en tijd, waarbij gebruikgemaakt wordt van informatie- en communicatietechnologie. Er kan op drie verschillende manieren aan telewerken worden gedaan, namelijk door thuis te werken, door mobiel te werken of door te werken in telewerkkantoren (de werknemer werkt in een verzamel- of satellietkantoor terwijl de opdrachtgever op een andere plaats aanwezig is).

In de beleidsbrief Mobiliteit 2007-2008 van minister Kathleen Van Brempt staat dat rond telewerken ondertussen reeds een aantal studies uitgevoerd werden. Zo werd ondermeer nog begin 2006 een studie opgestart rond telewerken met als doel de impact van telewerken op verkeersexternaliteiten in Vlaanderen in kaart te brengen. De studie suggereert een aantal maatregelen om binnen de vijf jaar (tegen 2011) een verhoging van de telewerkpenetratie met 50 percent te bereiken en een verdubbeling binnen de tien jaar (tegen 2016).

Bovendien blijkt uit een online-enquête uit 2005, uitgevoerd door prof. dr. Michel Walrave en Marijke De Bie van de Universiteit Antwerpen dat de telewerkers over het algemeen thuiswerken als een positieve ervaring zien, zowel op privé- als op beroepsvlak. Een van de meest positieve elementen blijkt een verhoging van de productiviteit te zijn. Daarnaast ervaren telewerkers in hoofdzaak het verbeterde evenwicht tussen werk en privéleven eveneens als zeer positief. Telewerkers menen echter wel dat het sociale contact met collega's afneemt, alsook de betrokkenheid bij de activiteiten van het bedrijf. Niettegenstaande deze mogelijke bezwaren

blijkt toch uit de enquête dat 87,7 percent van de niet-telewerkers een grote interesse vertoont in telewerk.

De werkgevers van hun kant maken zich vooral zorgen over de kosten van een telewerkproject, de mogelijke legale risico's en beveiligingsrisico's. Daarnaast beschouwt 69,2 percent van de ondervraagde managers die nog geen telewerk aanbieden de vakbonden als hinderpaal voor het aanbieden van telewerk. Het is dus duidelijk dat het debat met de bedrijven die nog geen telewerk aanbieden, zeker aangegaan moet worden.

Het is duidelijk dat telewerken zowel voor de werkgevers als voor de werknemers potentiële baten heeft. Werkgevers besparen op kantoorruimte, energieverbruik en op eventuele vervoerskosten, en er wordt bovendien eveneens een stijging van de productiviteit vastgesteld. Ook voor de werknemers biedt telewerken of thuiswerken aanzienlijke besparingen: besparingen op vervoerskosten, besparingen in kostbare tijd in de verplaatsing naar het werk enzovoort.

Ook zorgt telewerk voor minder stresserende toestanden in het gezin. Het evenwicht tussen een gezin en een professionele loopbaan is immers niet steeds vanzelfsprekend. De vraag van de werkgever naar flexibiliteit moet aangevuld worden met flexibiliteit op maat van de gezinnen.

Om het aantal telewerkers of thuiswerkers te doen toenemen, is medewerking van het bedrijfsleven onontbeerlijk. Zowel VOKA (Vlaams netwerk van ondernemingen) als UNIZO (Unie van Zelfstandige Ondernemers) hadden naar aanleiding van de werken aan de Antwerpse ring een aantal maatregelen genomen, waaronder de flexibilisering van de arbeids- en levertijden, waarbinnen het e-werk werd opgenomen. Echter na de werken aan de ring bleef het vanuit het bedrijfsleven bijzonder stil aangaande e-werken. De onduidelijkheden inzake het wettelijke kader hebben hier ongetwijfeld mee te maken. Bedrijfsleiders moeten immers investeren om telewerken mogelijk te maken. Zolang een wettelijk kader uitblijft, zal het bedrijfsleven een afwachtende houding aannemen in plaats van te innoveren in telewerken.

Een aantal maatregelen zijn dringend noodzakelijk als Vlaanderen vooruitgang wil boeken inzake telewerken, maar vooral als Vlaanderen zijn fileprobleem en zijn milieuprobleem wil beheersen, alsook de combinatie werk-gezin binnen de Vlaamse gezinnen wil bevorderen. Ook de federale regering zal extra maatregelen moeten nemen om telewerken te bevorderen, door te voorzien in een duidelijke wetgeving; er bestaat immers nog geen specifiek wetgevend kader voor telewerken. Het ontbreken van degelijke wetgeving toont aan dat ook de federale regering het

telewerken niet echt ernstig neemt. Ten slotte moet nog melding gemaakt worden van het feit dat de Vlaamse overheid in haar administratie telewerken al op een positieve manier benaderd heeft in het project ‘Anders Werken’. Het stimuleren van telewerken bij de diensten van de Vlaamse overheid is een mooi initiatief, en de lijn moet nu doorgetrokken worden naar de bedrijfswereld.

Ten slotte overloopt de spreker de inhoud van het voorstel van resolutie.

2. Bespreking

Mevrouw *Annick De Ridder* zegt dat haar fractie uiteraard gewonnen is voor het bevorderen van telewerken. Zij zegt dat haar partij de eerste was om hierover initiatieven te nemen, onder andere door het indienen van een resolutie halfweg de jaren negentig. Zij stelt echter dat ze niet met dit voorstel van resolutie kan akkoord gaan, omdat het een aantal zaken verkeerd voorstelt. In tegenspraak met wat het voorstel stelt, is er wel degelijk een wettelijk kader. Telewerken valt onder de wet op de huisarbeid van 1996, die tot stand is gekomen onder impuls van toenmalig minister Miet Smet. Bovendien is er bij KB een aanpassing gekomen in het ARAB (Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming), voor wat de voorwaarden voor thuiswerk betreft. Voor wat overheidsbedrijven aangaat, zou er nog wetgevend werk kunnen gebeuren, maar hierover ligt er een wetsvoorstel van mevrouw Maggy De Block in het federale parlement ter bespreking voor. Ook op andere terreinen zijn er tijdens de vorige legislatuur nog maatregelen genomen, zoals over breedbandaansluitingen bij bedrijven waarvan de werknemers telewerken. De spreker besluit met te stellen dat dit voorstel van resolutie de verkeerde indruk wekt als zou er geen enkel wettelijk kader zijn.

Mevrouw De Ridder zegt het ook niet eens te zijn met de doelstellingen die in het voorstel van resolutie worden vooropgesteld. Er wordt voorgesteld om tegen 2011 te komen tot een verhoging van de telewerkpenetratie met 50 percent. Dergelijke algemene doelstelling lijkt de spreker moeilijk te realiseren, vooral omdat telewerk zeer persoons- en jobgebonden is. Men kan dus telewerken niet voor alle jobs en in alle omstandigheden invoeren. Daardoor is het niet mogelijk voor telewerken een lineaire maatregel uit te werken.

De heer *Jan Laurys* zegt dat hij de bekommernis voor telewerken eveneens onderschrijft. Hij is echter van oordeel dat hetgeen het voorstel van resolutie poneert, al voor een stuk achterhaald is. Onder andere in Vlaanderen in Actie, in het atelier ‘logistiek en mobiliteit’, zijn een aantal duidelijke engagementen voor het ondersteunen van de thuisarbeid opgeno-

men. Om die reden kan ook hij dit voorstel van resolutie niet ondersteunen.

De heer *Bart Van Malderen* beaamt de stelling dat telewerken, onder bepaalde voorwaarden, een gunstige invloed kan hebben op productiviteit en mobiliteit. Het feit dat onder impuls van Vlaams minister Kathleen Van Brempt een studie is uitgevoerd over telewerken, bewijst dat de Vlaamse Regering wel degelijk met deze problematiek bezig is. De heer Van Malderen gaat niet akkoord met de stelling dat telewerken zou worden belemmerd door de overheid. Integendeel wordt bijvoorbeeld bij de Vlaamse overheid zelf, telewerken al dikwijls toegepast. Ook in bedrijven komt het meer en meer in zwang. De Nationale Arbeidsraad (NAR) heeft hierover jaren geleden al denkwerk verricht.

De heer Van Malderen wijst er overigens op dat de Vlaamse overheid zelf niet over alle bevoegdheden beschikt om in deze een regierol te spelen. Fiscale stimuli en arbeidsrechtelijke regelgeving behoren tot het federale niveau. Ook hij zal dus de voorstel niet ondersteunen.

Mevrouw *Marleen Van den Eynde* antwoordt dat zij deze afwijzende houding van de meerderheidspartijen wel had verwacht. Ze roept de meerderheid echter op om in de toekomst toch meer aandacht voor telewerken en voor de stimulering ervan te hebben.

3. Stemming

Dit voorstel van resolutie wordt verworpen met 5 stemmen voor en 6 stemmen tegen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Martine FOURNIER

Eric VAN ROMPUY
